

Kazanım No	KAZANIM TESTİ	
8.3.7	Millî Mücadele Dönemi'nin siyasi, sosyal ve kültürel olaylarının sanat ve edebiyat ürünlerine yansımalarına kanıtlar gösterir.	

1. Halide Edip Adıvar'ın "Ateşten Gömlek - Türk'ün Ateşle İmtihanı", Tarık Buğra'nın "Küçük Ağa", Kemal Tahir'in "Esir Şehrin İnsanları - Yorgun Savaşçı", Samim Karagöz'ün "Kalpaklılar - Doludizgin", Aka Gündüz'ün "Dikmen Yıldızı", Mithat Cemal Kuntay'ın "Üç İstanbul", Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Yaban", Turgut Özakman'ın "Şu Çılgın Türkler" adlı yapıtları dönemi yansıtan başlıca yapıtlardır.

Yukarıdaki açıklama aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak söylenmiştir?

- A) Milli Mücadele'yi konu alan başlıca yapıtlar nelerdir?
- B) Güzel sanatlar alanında Milli Mücadele dönemini anlatan eserler nelerdir?
- C) Sanat ve edebiyat ürünlerinin Milli Mücadele'ye katkısı nedir?
- D) Milli Mücadele döneminde edebiyat alanındaki gelişmeler hangileridir?

2. Aşağıda "Küçük Ağa" romanından bir bölüm verilmiştir.

...Reis Bey başını salladı:

"Elbette. En mühimi de etrafınıza Kuvayımilliye'nin çete olmadığını, Kurtuluş Ordusu'nun çekirdeği olduğunu yaymaktır. Eli silah tutanlar gider katılır, kalanlar da karınca kararınca para ve mal yardımında bulunur. Aranızda bir heyet kurun; üç beş kuruş, bir kalıp sabun, bir çift çorap, bir çaputun bile değeri vardır. Toplayın, verin. Önümüz kış. Düşman boyuna ilerliyor. Yakında büyük çarpışmalar başlayacak. Ne kadar kuvvetli olursak o kadar dayanabiliriz. Dayandıkça da derlenip toparlanırsınız..."
(Küçük Ağa)

Buna göre roman aşağıdakilerden hangisini yansıtmaz?

- A) Anadolu insanının Milli Mücadele'ye bakışını
- B) Milli Mücadele döneminde halkın yaptıklarını
- C) İşgal yıllarında örgütlenen halk direnişini
- D) Milli bilincin uyanmamış olduğunu

3. Milli Mücadele, hem savaşın yaşandığı dönemde hem de savaştan sonra sanat ve edebiyat yapıtlarına yansımıştır. Kurtuluş Savaşı'nı destekleyen yazarlar, şairler ve gazeteciler Milli Mücadele anlayışının ve bilincinin gelişip yaygınlaşmasında, halka ulaştırılmasında önemli bir görev üstlendiler. Kurtuluş Savaşı'nı eserlerinde konu alan sanat ve edebiyat insanları, Milli Mücadeleyi genç kuşaklara aktararak ölümsüzleştirdi. Günümüzde de bu çalışmaların sürdürülmesi genç kuşaklarda tarih bilincinin ve vatan sevgisinin oluşması, bağımsızlık duygusunun gelişmesinde etkili olmaktadır.

Buna göre;

- I. Farklı alanlarda sanat ve edebiyat ürünleri ortaya konmuştur,
- II. Milli Mücadele anlayışı gelecek nesillere aktarılmıştır,
- III. Sadece Milli Mücadele yıllarında sanat ve edebiyat ürünleri verilmiştir,

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A)I-III
- B)II-III
- C)I-II
- D)I-II-III

4. Atatürk sanatçı İbrahim Çallı'dan bir sergi açmasını istemiştir. Sergide, "Zeybekler" isimli bir tablo Mustafa Kemal'in dikkatini çekmiş ve Mustafa Kemal tabloyu eleştirmiştir. Atatürk'ün "Biz karnımızı doyuracak ekmek bulamıyorduk, bu yağız at nasıl semirmiş böyle?" eleştirisi üzerine sanatçı İbrahim Çallı hemen orada boya ve fırça olarak resimdeki atı zayıf ve güçsüz bir ata dönüştürmüştür.

Yukarıda anlatılan olayda Atatürk'ün eleştirisiyle ilgili hangisi söylenebilir?

- A) Atatürk tabloyu beğenmemiştir.
- B) Atatürk gerçekçi davranmıştır.
- C) Atatürk resim sanatına ilgi duymuştur.
- D) Atatürk sanata ve sanatçıya değer vermiştir.

5. Milli Mücadele sinema ve dizi filmlerine konu olmuştur. Bu konudaki ilk eserler, Fuat Uzkınay'ın "İstiklal" (1922) ve "Zafer Yolları" (1923) isimli belgeselidir. Halide Edip 'in romanından uyarlanan "Ateşten Gömlek" (1923), Milli Mücadeleyi konu edinen ilk uzun metrajlı filmidir. "Ankara Postası" (1928), "Bir Millet Uyanıyor" (1932), "İstiklal Madalyası" (1948), "Kalpaklılar" (1959), "Dağ Başını Duman Almış" (1964), "Son Osmanlı Yandım Ali" (2006), "Mustafa" (2008), "Dersimiz Atatürk" (2009), "Veda" (2010), "Taş Mektep" (2013) bu konuyu işleyen filmlerden bazılarıdır. Aynı zamanda "Küçük Ağa" (1983), "Esri Şehrin İnsanları" (2003) gibi dizi filmlerde çekilmiştir.

Açıklamaya göre;

- I. Belgesel, sinema ve dizi gibi alanlarında örnekler mevcuttur,
- II. Bazı romanlar filme uyarlanmıştır,
- III. Yakın zamanımızda Milli Mücadele konusunu anlatan filmlerde artış olmuştur,

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A)I-II B)I-III
C)II-III D)I-II-III

6. Aşağıdaki tabloda konuları Milli Mücadele olan bazı sanat ve edebiyat ürünü örnekleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Falih Rıfki Atay	Çankaya	Roman
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Üç Şehitler Destanı	Şiir
Halil Dikmen	İstiklal Savaşı'nda Mermi Taşıyan Kadınlar	Resim
Zühti Müridoğlu	Atatürk	Heykel

Tablodaki bilgilere göre hangisine ulaşılabilir?

- A) Sadece edebi alanda eserler verilmiştir.
- B) Farklı alanlarda sanat ve edebiyat yapıtları bulunmaktadır.
- C) Eserlerin tamamı Milli Mücadele yıllarında verilmiştir.
- D) Resim ve Heykel ürünleri edebi ürünlere göre sayıca daha azdır.

7.

Ateşten Gömlek:

Halide Edip Adıvar'ın 1922'de kitaplaştırılan Ateşten Gömlek adlı romanı, Kurtuluş Savaşı'na hizmet etmiş olan yazarın çarpıcı izlenimleriyle oluşturulmuştur. Edebiyatımızda Kurtuluş Savaşı üzerine yazılmış romanların ilk örneği ve en güzel eserlerinden biri olarak anılır. Ateşten Gömlek aynı zamanda Kurtuluş Savaşı'nı konu alan filmlerin de ilkidir. 1923 yılında sinemaya aktarılan filmde, Bedi Muvahhit ve Neyyire Neyir de bir sinema filminde oynayan ilk Müslüman Türk kadınlarıdır.

Açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Roman sinemaya da uyarlanmıştır.
- B) Yazar aynı zamanda Milli Mücadele'ye katılmıştır.
- C) Türk edebiyatında sadece Kurtuluş Savaşı anlatılmıştır.
- D) Milli Mücadele, edebiyat ve sanat ürünleri üstünde etkili olmuştur.

8.

3.39 Halil Dikmen'in "İstiklal Savaşı'nda Mermi Taşıyan Kadınlar" isimli tablosu, Ankara Resim ve Heykel Müzesi

Tablo ile ilgili hangisi söylenebilir?

- A) Türk kadının gösterdiği yiğitlik ve kahramanlığı yansıtır.
- B) Milli Mücadele sonrası sosyal yaşantıyı yansıtır.
- C) Kurtuluş Savaşı'nda kadınlar daha fazla rol üstlenmiştir.
- D) Türk kadınlarının rolü sanatçılar tarafından yeterince önemsenmemiştir.

CEVAPLAR

1 A	2 D	3 C	4 B
-----	-----	-----	-----

5 D	6 B	7 C	8 A
-----	-----	-----	-----